

**Az egységes nemzetközi kocsiszám-rendszer felépítése
(tizenkét-jegyű pályaszám)**

Egy példa:

MÁV
51 55 39-30 016-7
AB

A tizenkétjegyű pályaszám felépítése:

1., 2. számjegy: forgalmi csererendszer (egyezményi közlekedtetetőség) kódszámai.
Személykocsiknál 50-79 van, azt jelzi, hogy hol és hogyan közlekedhet a kocsi.

Néhány példa:

50: belföldi forgalmi (klímaberendezéssel vagy anélkül);

51: rögzített nyomtávolságú nemzetközi forgalomra alkalmas, klímaberendezés nélkül;

52: különböző nyomtávolságú (1435/1524mm), nem légkondicionált (ilyenek a Magyarországon közlekedő orosz és ukrán kocsik)

61: rögzített nyomtávolságú, klímaberendezéssel;

00-49 és 80-89: teherkocsi.

3. és 4. számjegy: a tulajdonos vagy a beállító vasút kódszámai.

Néhány példa:

43: Győr-Sopron-Ebenfurthi Vasút Rt.

44: Budapesti helyiérdekű vasutak

53: Román Vasutak

54: Cseh Vasút

55: Magyar Államvasutak

56: Szlovák Köztársaság Vasutai

80: Német Vasút

81: Osztrák Szövetségi Vasutak

Az 5-11. jegyekben személy és teherkocsik számozási rendszere kissé eltér egymástól

Személykocsik:

5., 6. számjegy: az üzemi jellemzők kódszámai. Ezen belül az 5. számjegy jelentése:

0: magánkocsi

1: vasúttulajdonú 1. osztályú személykocsi

2: vasúttulajdonú 2. osztályú személykocsi

3: vasúttulajdonú 1. és 2. osztályú személykocsi

4: vasúttulajdonú 1. vagy 1. és 2. osztályú fekvőhelyes kocsi

5: vasúttulajdonú 2. osztályú fekvőhelyes kocsi

6: fenntartva

7: vasúttulajdonú hálókocsi

8-9: vasúttulajdonú különleges személy- és poggyászkocsi (idetartoznak az étkező és az autószállító kocsik is)

A 6. számjegy a fülkék, illetve az ülőhelyek számát, illetve egyéb jellemzőket ad meg (például emeletes kocsi)

7., 8. számjegy: a műszaki jellemzők kódszámai. A 7. számjegy megadja a kocsi megengedett legnagyobb sebességét:

0, 1, 2: legfeljebb 120 km/h

3, 4, 5, 6: 121-140 km/h

7-8: 141-160 km/h

9: > 160 km/h

A 7. és 8. számjegy együtt adja meg a kocsi energiaellátás-rendszerét (a kocsi fűtéséhez milyen áram kell)

Az 1-8 számjegyekkel lehet megkülönböztetni a különböző kocsi-típusokat.

9., 10., 11. számjegy: a sorozaton belüli sorszám. E három számjeggyel sorszámozzák az azonos típusú kocsikat 000-tól 999-ig. (Néha ennek is lehet jelentése, például 100-tóla kicsit más típusú kocsi)

Teherkocsik:

5., 6., 7. számjegy az üzemi jellemzők kódszámai. Ezen belül az 5. számjegy jelentései:

0. nyitható tetejű kocsi

1. normál építésű fedett kocsi

2. különleges építésű fedett kocsi

3. normál építésű pórekocsi

4. különleges építésű pórekocsi

5. normál építésű nyitott kocsi

6. különleges építésű nyitott kocsi

7. tartálykocsi

8. hűtőkocsi

9. különleges építésű kocsi

A többi számjegy egyéb információkat tartalmaz (például kialakítás, terhelési határ, rakodási hossz).

8., 9., 10., 11. számjegy: a sorozaton belüli sorszám. Mivel egyfajta teherkocsiból általában több van, mint személykocsiból, ezért van erre a célra itt 4 számjegy.

A teherkocsiknál a szám felírása:

21 RIV

55 MÁV

500 6 158-8

E

12. számjegy az önellenőrző szám. Célja a pályaszám felírás helyességének ellenőrzése. Ezt az előző 11 jegyből számítják ki a következőképpen: a páratlan helyen álló számokat 2-vel szorozzák, a páros helyen állókat 1-gyel, és mindegyik szorzatban veszik a számjegyek összegét; majd az így kapott 11 számot összeadják, végül a 12. jegyet úgy választják meg,

hogyan az előbbi összeghez hozzáadva 10-zel osztható számot kapjanak. Pld, ha az 51553930016 tizenegy-jegyű számból indulunk ki:

a 11 jegyű szám:	5	1	5	5	3	9	3	0	0	1	6
szorzó:	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
szorzat	10	1	10	5	6	9	6	0	0	1	12
a jegyek összege:	1	1	1	5	6	9	6	0	0	1	3

akkor az összeg: $1+1+1+5+6+9+6+0+0+1+3=33$, tehát az utolsó, 12. jegy a 7 lesz. A vasúti kocsik 12 jegyű száma: 515539300167.

Forrás (ahol mindezeknek részletesebben is utána lehet nézni): Csiba József: Vasúti kocsik számozása, jelei és feliratai, Budapest MÁV, 1995.

Lásd még:

<http://mercurio.iet.unipi.it/misc/uicnum.html>

<http://home6.inet.tele.dk/pobox36/uic438/u438.htm>